

دانشگاه شهید کارد

معاونت پژوهش و فناوری

شیوه‌نامه تعیین ضوابط و شاخصه‌های تشخیص، سنجش و ارزیابی

«اثر بدیع و ارزنده هنری»

تیرماه ۱۴۰۱

(مصوب شورای پژوهشی دانشگاه)

مقدمه:

رشته های مختلف هنری (هنرهای تجسمی، کاربردی، هنرهای نمایشی، موسیقی، مرمت و معماری و غیره) از رشته های دانشگاهی تخصصی و مستقل در نظام آموزش عالی کشور به شمار می آیند که در قالب دانشگاه، دانشکده و گروه های تخصصی در نظام دانشگاهی کشور در حال فعالیت آموزشی هستند و تعداد قابل توجهی از استادان و متخصصان این رشته ها را در قالب اعضای هیات علمی تحت پوشش دارند. یکی از مهمترین وظایف آموزشی اغلب اعضای هیات علمی رشته های هنری، تربیت و پرورش هنرمندانی است که از قابلیت های علمی (مهارتی) و نظری (فکری) برای خلق اثر هنری برخوردار باشند. از این رو یکی از اساسی ترین فعالیت های دانشگاهی تخصصی اغلب اعضای هیات علمی هنر در کنار فعالیتهای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی مشترک میان تمام اعضای هیات علمی، تلاش در جهت خلق و ارایه آثار هنری است. در واقع اعضای هیات علمی گروه های آموزشی و رشته های هنری در کنار فعالیتهای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی خود و در راستای این فعالیتهای به خلق آثار هنری نیز می پردازند. بنابراین خلق آثار هنری در نظام دانشگاهی توسط اعضای هیات علمی گروه های آموزشی و رشته های هنری یکی از مصادیق مهم کار علمی، دانشگاهی و تخصصی هنر به شمار می آید و باید در کنار فعالیتهای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی و اجرایی ایشان در مباحث مختلف مورد توجه قرار گیرد.

ماده اول - هدف

تعیین ضوابط و معیارهای تشخیص و ارزیابی «اثر بدیع و ارزنده هنری» منطبق با آیین نامه ارتقای اعضای هیات علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و متناسب با اقتضات گروه های مختلف هنری.

ماده دوم: تعاریف

1. اثر هنری: اثری که محصول کار فکری، خلاقانه، نوآورانه، مهارتی و فنی هنرمند در یکی از حوزه های تعریف شده و شناخته شده هنر مانند هنرهای تجسمی، کاربردی، نمایشی، موسیقایی، معماری و غیره و یا در حوزه های جدید و مورد قبول متخصصان، صاحب نظران و جامعه هنری باشد و در قالب یک اثر هنری ارائه شود.
2. بدیع: به معنای آفرینش و نوآوری هنری است. در دنیای تخصصی هنر، آفرینش به کنشی اطلاق می شود که از خلال آن اثری نو به وجود آید. نو بودگی اثر هنری می تواند در فرم اثر هنری رخ دهد، در محتوای آن شکل گیرد، اندیشه ای جدید باشد که به واسطه ای اثر طرح می شود، مهارتی نو در خلق اثر باشد، ارائه ای سبکی جدید، به کارگیری رسانه ای جدید در شکل دادن به اثر و یا زاویه دید جدیدی در بیان موضوع باشد. خلاقیت همچنین می تواند ایجاد جریانی جدید در هنر باشد.
3. ارزنده: ارزنده بودن در چند حوزه قابل تعریف است. ارزنده بودن اثر هنری نخست در دنیای هنر تعریف می شود. به این معنا که اثری ارزشمند از نظر فرم یا محتوا یا مهارت یا سبک و روش کار یا ارزشهای زیبایی شناختی به وجود آید. ارزشمند بودن در این معنا می تواند هم به معنای اصالت باشد، هم به معنای نوآوری. ایجاد تحول در دنیای هنر و جریان ساز بودن، همچنین ایجاد تحولات سبکی می تواند از ویژگیهای ارزشی اثر هنری محسوب شود. مبانی فکری و مبانی هستی شناختی و معرفت شناختی اثر هنری نیز از ویژگیهایی است که می تواند ارزش اثر هنری را تعیین کند. ارزشمند بودن یک اثر هنری می تواند در نسبت با حوزه های بیرون از هنر مانند جامعه، فرهنگ، دین، سیاست و... نیز تعریف شود. به این معنا که اثر تاثیر مثبت اجتماعی، فرهنگی، دینی و غیره داشته باشد. تشخیص ارزشمند بودن اثر هنری با توجه به معیارهای مورد تایید و توافق متخصصان صورت خواهد گرفت.

ماده سوم - شاخص های تشخیص و انتخاب اثر بدیع و ارزنده هنری

1. آثار موزه ای: آثار هنری، که در موزه ها، و گنجینه ها و مجموعه های معتبر داخلی و خارجی نگهداری می شوند.
2. آثار یادمانی؛ المان های شهری: آثار هنری شامل مجسمه ها، نقاشی دیواری، بناهای معماری و... که در قالب یادمان های شهری و عمومی ساخته می شوند. همچنین آثار موسیقایی که به عنوان آثاری یادمانی شناخته می شوند.
3. آثار جریان ساز: آثاری که به واسطه فرم، تکنیک، محتوا، به کارگیری رسانه جدید و... در ابداع و پیدایش یک جریان، جنبش، سبک، مکتب و شیوه های خلق هنری جدید و یا تحول در جریان های هنری و زیبایی شناختی موثر بوده اند.

۴. آثار تولیدی، اقتصادی و کارآفرینانه: آثاری که طراحی و اجرای آنها منجر به ایجاد کار، تولید یک محصول هنری همراه با شکل‌گیری یک برند اقتصادی شده است.
۵. طراحی آثار شاخص: آثار معماری و هنرهای وابسته، طرح‌های شهری، طراحی صنعتی، فیلم، انیمیشن، تئاتر، موسیقی، نقاشی، عکاسی، سایر هنرهای تجسمی و هنرهای کاربردی و آثار نمایشگاهی.
۶. آثار برگزیده: آثار حائز رتبه‌های ممتاز در سالانه‌ها، دوسالانه‌ها، جشنواره‌ها، مسابقات و نمایشگاه‌های معتبر هنری ملی و بین‌المللی که دارای هیأت داوران متخصص و معتبر هستند.
۷. آثار ارزشی: آثاری که ضمن برخورداری از ارزش‌های هنری، به ایجاد احیاء یا ارتقای ارزش‌های اخلاقی، فرهنگی، دینی، ملی و اجتماعی پرداخته و در سطح جامعه تاثیر گذار باشد.

ماده چهارم - مرجع تشخیص و انتخاب اثر بدیع و ارزنده هنری

تشخیص شاخص‌های ارزشیابی اثر بدیع و ارزنده هنری توسط صاحب نظران و متخصصین همان رشته و نظر کمیته تخصصی ارزیابی آثار هنری انجام خواهد شد. ارزیابی آثار هنری ابتدا بر عهده گروه آموزشی مربوطه و در صورت تأیید توسط کمیته تخصصی ارزیابی آثار هنری با ترکیب اعضای زیر انجام خواهد شد:

رئیس دانشکده هنر و علوم انسانی فارس
 معاون پژوهشی / آموزشی دانشکده هنر
 سه عضو متخصص خارج از دانشگاه

تبصره ۱: کمیته هر نیمسال یکبار در پایان نیمسال تشکیل جلسه داده و در حوزه هنرهای تجسمی با ارایه مستندات از جانب عضو هیأت علمی درجه اعتبار را تعیین می‌نماید.

تبصره ۲: درجه بندی و اعتبار گالری‌های داخل کشور به صورت دوسالانه از وظایف کمیته تخصصی ارزیابی آثار هنری دانشکده است.

تبصره ۳: برای بررسی هر یک از موارد فوق ارایه مدارک و مستندات ذیربط الزامی است. مستندات قابل قبول اثر هنری شامل: (۱) تصویر باکیفیت و دقیق اثر و (۲) گواهی تایید ارایه اثر (۳) ارایه شناسنامه اثر شامل تعیین سهم مشارکت پدید آورندگان اثر می‌باشد.

تبصره ۴: هر اثر صرفاً در یکی از موارد هفتگانه ماده ۳ و در جداول ارزیابی اثر بدیع و ارزنده هنری ذیل، قابل ارزشیابی است.

تبصره ۵: آثار و فعالیتهای موضوع این آیین‌نامه در صورتی که مشترک انجام شده باشد و سهم پدیدآورندگان در شناسنامه درج شده باشد مطابق آن سهم مشارکت لحاظ می‌شود. در غیر این صورت به ترتیب عناوین افراد و مطابق قاعده‌ی امتیازدهی فعالیت گروهی نویسندگان و پژوهشگران محاسبه خواهد شد.

تبصره ۶: اعضای مدعو کارشناس تخصصی می‌توانند نظر خود را از طریق فرم داوری ارسال نمایند و لزومی بر حضور فیزیکی آنها نمی‌باشد. ارسال مستندات به داوران توسط معاونت پژوهشی دانشگاه انجام و نتایج به کمیته تخصصی مذکور جهت تصمیم‌گیری ابلاغ می‌گردد. تصمیم مقتضی متعاقباً به معاونت پژوهشی دانشگاه اعلام و توسط معاونت پژوهشی به عضو هیئت علمی ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۷: آثار ارسالی باید در تخصص عضو هیئت علمی باشد که تخصص بر اساس دو معیار قابل استناد است: ۱- گرایش اصلی مطالعه در رساله دکتری برای اعضای استادیار، دانشیار و استاد تمام و پایان‌نامه ارشد برای عضو مربی. ۲- متقاضی، عضو هیئت علمی گروه مرتبط با اثر ارائه شده باشد.

تبصره ۸: داوران از اعضای هیئت علمی با تخصص در معیارهای تعیین شده در تبصره ۷ باشند. انتخاب اعضای هیئت داوران با هماهنگی مدیر پژوهشی دانشگاه و معاون پژوهشی دانشکده هنر انجام می‌پذیرد.

تبصره ۹: مکاتبات لازم با اعضای هیئت تخصصی داوران، از طریق مدیر پژوهشی دانشگاه انجام خواهد شد.

تبصره ۱۰: ثبت آدرس دهی اثر به نام دانشگاه شهرکرد در کلیه رخدادهای هنری و ذکر نام دانشگاه در گواهی و یا تاییدیه آن اثر ضروری است. به آثاری که به دانشگاه شهرکرد آدرس دهی نداشته باشند امتیاز تعلق نمی‌گیرد.

تبصره ۱۱: آثار منتخب جشنواره ها و مسابقات، نمایشگاه ها، آثار هنری چاپ شده توسط کمیته داوران تخصصی داخلی دانشکده هنر ارزیابی خواهند شد.

ترکیب این کمیته نیز شامل: رئیس دانشکده هنر، معاون پژوهشی/ آموزشی دانشکده هنر، سه داور متخصص خارج از دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۱۲: آثار بدیع و ارزنده هنری پس از تاریخ حکم استخدام عضو هیئت علمی ایجاد شده باشند.

تبصره ۱۳: با توجه به اینکه آثار برگزیده جشنواره ها و مسابقات دارای داوران تخصصی هستند، در صورت تطابق با تبصره ۷ می‌توانند در دانشکده بدون داوران در کمیته تخصصی امتیاز کسب کنند.

تبصره ۱۴: حداکثر امتیاز آثار بدیع و ارزنده هنری در واحد کار یا نیمسال ۱۰ امتیاز می‌باشد.

ماده پنجم- جدول شاخص‌های ارزیابی و سقف امتیازات اثر بدیع و ارزنده هنری

در خصوص تخصیص امتیاز به نمایشگاه‌های خارجی یا موزه‌های ملی کشورهای مختلف و یا گالری‌های معتبر موجود در پایتخت کشورها، آثار منتخب جشنواره ها و مسابقات، آثار هنری چاپ شده، آثار هنرهای نمایشی و اجرا شده، فروش اثر در حراج‌های معتبر و طرح و اثری که مورد بهره برداری قرار گرفته و به تولید انبوه رسیده است به صورت زیر طبقه بندی شده و مطابق نظر کمیته تخصصی ارزیابی آثار هنری دانشکده امتیاز مکتسبه لحاظ خواهد شد:

ماده ششم- تصویب آئین نامه تعیین ضوابط و شاخصه‌های سنجش و ارزیابی «اثر بدیع و ارزنده هنری»

این آیین نامه در ۶ ماده و ۱۴ تبصره و یک جدول پیوست تنظیم و پس از تصویب در جلسه شورای پژوهشی دانشگاه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۸ در تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۳ به تصویب هیأت رئیسه دانشگاه شهرکرد رسید (مقرر شد برای محاسبه امتیازات به یکی از شیوه‌نامه‌های دانشگاه‌های هنر استناد شود) و از تاریخ تصویب لازم الاجرا می‌باشد.

امتیازات نمایشگاه های خارج از کشور		
گروهی	انفرادی	
۱/۵-۱	۱۰-۸	موزه و گالری های کشورهای هنری دنیا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، ایلات متحده آمریکا، روسیه، انگلستان، ژاپن، چین، سوئیس
۱/۲۵-۰/۷۵	۷-۵	موزه و گالری های پایتخت کشورهای دیگر یا گالری های وابسته به دانشگاهها
۰/۷۵-۰/۵	۵-۳	سایر*
امتیازات نمایشگاه های داخل کشور**		
گروهی	انفرادی	
۰/۵	۵-۴	گالری درجه ۱
۰/۲۵	۴-۳	گالری درجه ۲
.....	۳-۲	گالری درجه ۳
.....	۲-۱	گالری درجه ۴

*سایر: شامل فرهنگسرای ها و نمایشگاه های ارگانها و موسسات معتبر خارج از کشور است.

** تعیین درجه و کیفیت گالری های داخل کشور مطابق مصوبه شورای پژوهشی دانشکده هنر (صورتجلسه شماره ۹۷/۴۲۴۸/س) بصورت لیست مشترک برای رشته های گرافیک، نقاشی، مجسمه و عکاسی از سوی اساتید حوزه های مختلف هنرهای تجسمی مطابق جدول شماره ۱ پیوست بررسی و تایید شده است. گالری های تازه تاسیس و یا گالری های معتبر شهرستان ها با نظر کمیته ارزیابی آثار هنری دانشکده هنر درجه بندی خواهند شد.

تبصره ۱: اگر تعداد آثار راه یافته در نمایشگاه گروهی بین ۱ تا ۳ اثر باشد حداقل امتیاز تعلق خواهد گرفت و رایه آثار با تعداد بیشتر، بین حداقل و حداکثر امتیاز را کسب خواهد کرد.

تبصره ۲: آثار تکراری: هر اثر تنها ۱ بار در یک نمایشگاه امتیاز تعلق می گیرد و آثار تکراری حتی در نمایشگاه های معتبر نیز امتیاز نخواهند گرفت. بررسی میزان همپوشانی آثار بر عهده کمیته تخصصی ارزیابی آثار هنری دانشکده خواهد بود.

تبصره ۳: آثار هنری به نمایش درآمده و اجرا شده شامل: فیلم، انیمیشن، مستند سازی، طراحی صفحات وب، تندیس، فرش، المان های شهری، مبلمان شهری، طراحی صحنه، نقاشی دیواری و ... با توجه به سطح بین المللی، ملی و یا منطقه ای ارائه شده و مرکز صدور گواهی اثر مطابق جداول ماده ۵ در کمیته تخصصی ارزیابی آثار هنری بررسی و امتیاز دهی خواهد شد.

پیوست شماره ۱: درجه‌بندی نگارخانه‌های هنری ایران (ملی، منطقه‌ای)

مختص رشته‌های گرافیک، عکاسی، مجسمه‌سازی، نقاشی و هنرهای جدید

درجه هنری	مکان	نام نگارخانه	
۳	تهران، فرمانیه	گالری ۲۶	۱
۳	تهران، خیابان سمیه	گالری ۲۶	۲
۱	تهران، ولیعصر	گالری Ag	۳
۲	تهران، بلوار کریمخان	گالری آ	۴
۱	تهران، انقلاب، خیابان طالقانی	گالری آب انبار	۵
۲	تهران، کامرانیه	گالری آبی	۶
۳	تهران، خیابان ولیعصر	گالری آتشزاد	۷
۳	تهران، خیابان ولیعصر	گالری آتین	۸
۳	تهران، خیابان انقلاب	گالری آثار	۹
۱	تهران، خیابان نوفل لوشاتو	گالری آران (پروژه های آران)	۱۰
۲	تهران، خیابان شریعتی	گالری آرت سنتر ۱	۱۱
۳	تهران، خیابان شریعتی	گالری آرت سنتر ۲	۱۲
۳	تهران، خیابان شریعتی	گالری آرت سنتر ۳	۱۳
۳	تهران، شیراز جنوبی	گالری آرته	۱۴
۲	تهران، خیابان ولیعصر	گالری آریا	۱۵
۴	تهران، الهیه	گالری آریانا	۱۶
۱	تهران، ونک	گالری آن	۱۷
۱	تهران، بلوار کریمخان	گالری اثر	۱۸
۳	تهران، بلوار کشاورز	گالری ارزنگ	۱۹

۲۰	گالری امکان	تهران، هفت تیر	۲
۲۱	گالری اعتماد	تهران، نیاوران	۱
۲۲	گالری الهه	تهران، خیابان آفریقا (جردن)	۲
۲۳	گالری ۱	تهران، خیابان نجات الهی	۱
۲۴	گالری ایرانشهر	تهران، بلوار کریمخان	۱
۲۵	گالری ایران	تهران، الهیه	۴
۲۶	گالری باران	تهران، میدان درکه	۳
۲۷	گالری بامداد	تهران، خیابان مطهری (تخت طاووس)	۳
۲۸	گالری بنفشه	تهران، خیابان ملاصدرا	۳
۲۹	گالری پلنقرم داربست	تهران، خیابان ظفر، خیابان ناجی	۲
۳۰	گالری حنا	تهران، خیابان شریعتی	۲
۳۱	گالری خاک	تهران، خیابان شریعتی	۲
۳۲	گالری خانه ی هنرمندان ایران	تهران، خیابان طالقانی	۲
۳۳	گالری دریاییگی	تهران، شهرک غرب	۳
۳۴	گالری دستان	تهران، خیابان فرشته (فیاضی)	۱
۳۵	گالری دلگشا	تهران، ایرانشهر	۲
۳۶	گالری دنا	تهران، خیابان شهید قرنی	۲
۳۷	گالری دی	تهران، نیاوران	۲
۳۸	گالری راه ابریشم	تهران، خیابان لواسانی غربی (فرمانیه)	۱
۳۹	گالری راه ابریشم	تهران، بلوار کشاورز، بین قدس و وصال شیرازی	۲
۴۰	گالری ساربان	تهران، خیابان بهشتی (عباس آباد)	۲

۲	تهران، خیابان خالد اسلامبولی (وزراء)	گالری سیحون	۴۱
۲	تهران، شهرک غرب	گالری سین	۴۲
۳	تهران، خیابان ولیعصر	گالری سینما ملت	۴۳
۳	تهران، میرداماد	گالری شلمان	۴۴
۲	تهران، خیابان خردمند شمالی	گالری شماره ی ۶	۴۵
۴	تهران، چهارراه ولیعصر	گالری شیث	۴۶
۱	تهران، ولنجک	گالری شیرین	۴۷
۲	تهران، بلوار کریمخان	گالری شیرین	۴۸
۱	تهران، الهیه	گالری شهرپور	۴۹
۱	تهران، میدان فاطمی	گالری طراحان آزاد	۵۰
۳	تهران، میدان ونک	گالری فرامرزی	۵۱
۲	تهران، خیابان آفریقا (جردن)	گالری فروهر	۵۲
۴	تهران، شهرک غرب	گالری فرهنگسرای ابن سینا	۵۳
۴	تهران، خیابان شریعتی	گالری فرهنگسرای ارسباران	۵۴
۴	تهران، یوسف آباد	گالری فرهنگسرای شفق	۵۵
۴	تهران، بزرگراه صدر	گالری فرهنگسرای ملل	۵۶
۳	تهران، نیاوران	گالری فرهنگسرای نیاوران	۵۷
۴	تهران، بلوار کشاورز	گالری کمال الدین بهزاد	۵۸
۱	تهران، دروس	گالری گلستان	۵۹
۳	تهران، خیابان بهشتی (عباس آباد)	گالری گنجینه	۶۰
۳	تهران، خیابان فاطمی	گالری لاله	۶۱
۱	تهران، خیابان آفریقا (جردن)	گالری ماه	۶۲

۶۳	گالری ماه مهر	تهران، خیابان آفریقا (جردن)	۲
۶۴	گالری محسن	تهران، خیابان ظفر شرقی	۱
۶۵	گالری محسن	تهران، مدرس شمال	۱
۶۶	گالری مریم فصیحی هرنندی	تهران، دروس	۲
۶۷	گالری مهروا	تهران، بلوار کریمخان	۳
۶۸	گالری نار	تهران، خیابان ولیعصر	۳
۶۹	گالری نقش جهان	تهران، نیاوران	۳
۷۰	کالری نیکزاد	تهران، میدان قدس	۳
۷۱	گالری نیکول	تهران، خیابان مطهری (تخت طاووس)	۳
۷۲	گالری والی	تهران، میدان ونک	۲
۷۳	گالری ویستا		۴
۷۴	گالری هفت ثمر	تهران، خیابان مطهری (تخت طاووس)	۲
۷۵	گلری نوروز هنر	تهران، خیابان گاندی	۳
۷۶	گالری هما	تهران، خیابان ولیعصر	۱
۷۷	گالری هور	تهران، خیابان مطهری (تخت طاووس)	۲
۷۸	گالری های دیگر (دارای مجوز از وزارت ارشاد یا نهاد های دولتی و با تایید کمیته ارزیابی علمی و هنری دانشکده هنر)	تهران، دانشگاه ها، شهرستان ها	۳ یا ۴

